

ΚΑΛΗ ΧΡΟΝΙΑ!

Αν και το κοινωνικό αίτημα δεν έχει καθόλου αποσαφηνισθεί, οι μορφές σύγχρονης βίας αποκτούν ολοένα και πιο σαφή μορφή. Καθώς διαβάζετε αυτές τις γραμμές, το πιθανότερο είναι να έχουν αποκλιμακωθεί –όπως συνηθίζουμε να λέμε– οι αντιδράσεις και οι δράσεις με αφορμή την επέτειο της δολοφονίας του Αλέξη Γρηγορόπουλου. Δεν ξέρω, ειλικρινά, ποια θα είναι η εικόνα των ελληνικών πόλεων the day after. Αυτό που ξέρω, όμως, είναι ότι ο τρόπος που οργανώνεται τόσο η κρατική όσο και η κοινωνική βία τα τελευταία χρόνια (και όχι μόνο τον τελευταίο χρόνο) καθηλώνει δεκάδες χιλιάδες «περιθωριακούς», «αντιφρονούντες» και «κανονικούς» νοήμονες πολίτες στα «οχυρώματα» του φόβου τους.

Το γεγονός ότι η ελληνική αστυνομία μας έχει αποκαλύψει πάμπολλες φορές έμπρακτα (πιο έμπρακτα, δεν γίνεται...) το βίαιο, τρομοκρατικό πρόσωπό της, διαπράττοντας εκατοντάδες αχρειότητες, δεν νομιμοποιεί, ασφαλώς, τη θέση της και είναι χρέος μας να διεκδικήσουμε ν' αλλάξει. Δεν νομιμοποιεί, ωστόσο, ούτε εκείνους που, κάτω από την ομπρέλα της αντι-εξουσίας, απαξιώνουν και είναι έτοιμοι να «τιμωρήσουν» εξίσου εκείνους τους πολίτες που είναι –δυστυχώς γι' αυτούς– λιγότερο «σαμπουκάδες», λιγότερο επιθετικοί, λιγότερο διεκδικητικοί και πολύ φοβισμένοι...

Ο φόβος δεν είναι θέση ούτε αντί-θεση, είναι ένας ιός που διασπείρεται μέσα από κάθε μορφής βία. Και ο «καιάδας» είναι μια υπόθεση απολύτως φασιστική, όποιος κι αν κρατάει τα κλειδιά του.

Εύχομαι η καινούρια χρονιά να μας βρει λιγότερο φοβισμένους.

Αθλεψίες: Στο τεύχος Νοεμβρίου (#35) ο «δαίμων του τυπογραφείου» χτύπησε δυο φορές.

1. Στη βιτρίνα, στο κείμενο για το βιβλίο του Μαρκ Κρικ, Η σούπα του Κάφκα (σελ. 48), τα έχει κάνει κυριολεκτικά σούπα αφού αναφέρεται πως ο Κ. Καβάφης θα μας κερνούσε υπέροχο γλυκό του κουταλιού βύσσινο δια χειρός Κατίνας Βλαβιανού.

Ωστόσο, η τελευταία συνταγή (για το υπέροχο, πράγματι, γλυκό του κουταλιού βύσσινο) αποτελεί ενός είδους επίμετρο γραμμένο από την μεταφράστρια του βιβλίου Αθηνά Δημητριάδου, στο ύφος του Κ. Καβάφη, και είναι αφιερωμένη στην Κατίνα Βαλαβανίδου.

2. Στις αυτοπαρουσιάσεις των συγγραφέων (σελ. 50) κάτω από την φωτογραφία της Αργυρώς Κοκορέλη, λείπει... το όνομά της.

Μηνιαίο περιοδικό για το βιβλίο

Τεύχος #36

ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ '09 - ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ '10

ISSN: 1790-6741

ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ / ΕΚΔΟΣΗ

ΕΝΩΣΗ ΕΚΤΥΠΩΤΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ Α.Ε.

ΕΚΔΟΤΕΣ

Τάσος Βογιατζής (editor@avopolis.gr),

Νίκος Χατζόπουλος (nickh@oxy.gr)

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ

Χριστίνα Οικονομίδου

(chrisoiko@gmail.com)

Μάκης Τσίτας (mtsitas@otenet.gr)

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΥΛΗΣ

Γιώτα Συκιώτη (yotsyk@yahoo.gr)

ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΗ ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ

Em Kei Studio

ΔΙΟΡΘΩΣΗ ΚΕΙΜΕΝΩΝ

Σοφία Θεοδωρή

ΣΥΝΤΑΚΤΕΣ

Ζέτα Ελισσαίου, Ζέφη Κόλια, Επιστήμη

Μπινιάζη, Γιώργος Τσακνιάς, Sabine von

Traute, Γιώργος Φλωράκης

ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ ΤΕΥΧΟΥΣ

Κώστας Ακρίβος, Β. Δ. Αναγνωστόπουλος,

Θανάσης Αντωνίου, Γιώργος Βαϊλάκης,

Πόπη Βάνταρη, Βασίλης Βασιλικός, Γιώργος

Βέης, Ελένη Γκίκα, Τίτινα Δανέλλη, Λένα

Διβάνη, Ελπιδοφόρος Ιντζέμπελης, Ελένη

Κεχαγιόγλου, Κατερίνα Κουτσούκη, Νίκη

Κώτσιου, Ευτυχία - Αλεξάνδρα Λουκίδου,

Βαγγέλης Μαγκίρης, Μ. Γ. Μεραικλής,

Κωνσταντίνος Μπούρας, Νίκος Νικολαΐδης,

Κυριάκος Ντελόπουλος, Κωνσταντίνος

Παλαιολόγος, Ευτυχία Παναγιώτου, Μάκης

Πανώριος, Χρίστος Παπαγεωργίου, Βάσω

Παπαδοπούλου, Πάννης Πλαχούρης,

Παναγιώτης Παπαλιάρης, Χρυσούλα

Σπυρέλη, Χρύσα Σπυροπούλου, Γρηγόρης

Τεχλεμετζής, Σώτη Τριανταφύλλου,

Σταυρούλα Γ. Τσούπρου, Φίλιππος Φιλίππου,

Λίτσα Ψαραύτη

ΕΚΤΥΠΩΣΗ – ΒΙΒΛΙΟΔΕΣΙΑ

ΕΝΩΣΗ ΕΚΤΥΠΩΤΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ Α.Ε.

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ

Γεωργία Λαμπροπούλου

ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟ

Άννα Δουλγερίδου

ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ – ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ

Δέσποινα Παντελίδου

Θεμιστοκλέους 8ο, 106 81 Αθήνα

Τηλ. Κέντρο: 210 5226609

Fax: 210 5227768

e-mail: info@indexmag.gr

www.indexmag.gr

Άρθουρ Κλαρκ - Στέφεν Μπάξτερ
μτφρ.: Θωμάς Μαστακούρης
Η Οδύσσεια του Χρόνου,
μυθιστορηματική τριλογία
ΑΙΟΛΟΣ

Η Οδύσσεια του Χρόνου, η μνημειώδης τριλογία του Άρθουρ Κλαρκ (1917-2008), ενός από τους μεγαλύτερους συγγραφείς επιστημονικής φαντασίας, οραματιστές και ανθρωπιστές, με την οποία και έκλεισε τον γήινο κύκλο του -τα τρία μυθιστορήματα που τη συγκροτούν είναι: α) Το μάτι του χρόνου, 2004-05, β) Ηλιακή καταιγίδα, 2005, γ) Οι Πρωτογέννητοι, 2008- δεν είναι μόνο ένα αποχαιρετιστήριο δώρο στη Γη, αλλά και ένας ύμνος στην ανθρώπινη ευφυΐα και δημιουργικότητα. Είναι ακόμη η κατάθεση πίστης στον συνάνθρωπο συνοδοιπόρο ως δημιουργό του παρόντος και του μέλλοντός του. Σ' αυτό τελικά το μυστηριώδες γήινο πλάσμα που κατόρθωσε, υπερβαίνοντας τις όποιες μικρότητές του, να βαδίσει στο μονοπάτι των άστρων. Η ανά χείρας τριλογία του το προσυπογράφει. Η μυθολογία της θα υμνολογήσει τον Μέγα Αλέξανδρο, ως σύμβολο υπέρβασης του Εαυτού, του οποίου η μελλοντική προβολή θα σώσει την αρχέγονη μήτρα του, τη Γη, ώστε να πραγματοποιήσει το πεπρωμένο του. Που είναι η κατάκτηση του σύμπαντος. Και, πιθανώς, η αποκρυπτογράφηση του αινίγματός του.

Μάκης Πανώριος

Μαρίλενα Πολιτοπούλου
Η μνήμη της Πολαρόιντ
METAIXMIO

Η σπουδαιότητα του συγκεκριμένου μυθιστορήματος βρίσκεται στο γεγονός ότι εξελίσσεται σε τρεις διαφορετικές εποχές, οι οποίες συνδέονται και με αστυνομική υφή αλλά παράλληλα και με ιστορικά εφόδια, με μια προσιτή πεζογραφική εκφορά. Με αφορμή μια δολοφονία που συντελείται το 1976 χωρίς ποτέ να τελεσιδικήσει, ο ήρωας, ως ντετέκτιβ, ανοίγει ξανά τον φάκελο ψάχνοντας στον Βόλο, στο Πήλιο, στη Σκόπελο και στα Θεσσαλικά χωριά, με αποτέλεσμα να πέσει στην καρδιά του Εμφύλιου, όπου και ο ίδιος και οι συνεργάτες του θα τρομοκρατηθούν απ' την αγριότητα του πολέμου. Έτσι θα καταφέρει να ανακαλύψει ενόχους και συνενόχους, θα κλείσει ένα χρονικό που φαινόταν αξεδιάλυτο και θα επαναφέρει, σε όσους έχουν ακόμα ζωή, την καθαρότητα στις σχέσεις τους, έστω κι αν είναι τώρα μια ιδεολογικά αποστεωμένη.

Η φήμη του συγκεκριμένου μυθιστορήματος δεν ήταν δυνατόν να μείνει φυλακισμένη, γιατί πέρα απ' την εκπληκτική του δομική διάρθρωση και μόνο θεματολογικά ήταν σίγουρο πως θα κινούσε το αναγνωστικό ενδιαφέρον, ώστε δικαίως να θεωρηθεί ως ένα από τα καλύτερα της χρονιάς που πέρασε.

Χρίστος Παπαγεωργίου

Λότση Πέτροβιτς-Ανδρουσοπούλου
Η προφητεία του κόκκινου κρασιού
ΠΑΤΑΚΗ

«Μυστρά του Βορρά» λένε το Μελένικο, ονομαστό κέντρο του ελληνισμού, για την ακμή, την πρόοδο και την προσφορά των κατοίκων του στην Ελλάδα, πριν την καταστροφή του το 1913 και την παραχώρησή του στη Βουλγαρία από τις μεγάλες Δυνάμεις. Η συγγραφέας ανασύρει ιστορικές μνήμες, γεγονότα και πρό-

σωπα συγγενικά για να υφάνει το μυθιστόρημά της. Το βιβλίο συγκεντρώνει όλα τα στοιχεία της ποιητικής λογοτεχνίας. Είναι σύνθετο, μεστό, πολύπλευρο και πολυεπίπεδο, γραμμένο με αφηγηματική μαεστρία και άφογη τεχνική. Χωρίς εθνικισμούς και σοβινισμούς υμνεί την ειρήνη και την ανάγκη ειρηνικής συμβίωσης των βαλκανικών λαών.

Ο συναισθηματικός ρεαλισμός είναι διάχυτος. Οι ψυχολογικές καταστάσεις που έχουν σχέση με την ανάπτυξη των εφήβων, η κρίση της προσωπικότητας, το ερωτικό ξύπνημα, η πρώτη αγάπη, η αντίσταση στις αντιλήψεις των μεγάλων είναι στοιχεία αναλλοίωτα της κάθε εποχής.

Είναι γνωστό ότι η γνώση της ιστορίας σκοπίμως υποβαθμίζεται και αποδυναμώνεται. Τα ιστορικά και κοινωνικά όμως μυθιστορήματα όταν αντιμετωπίζουν τα γεγονότα με ψυχραιμία και νηφαλιότητα, εκτός από την απόλαυση που προσφέρουν στον αναγνώστη καλύπτουν και πολλά σημαντικά ιστορικά κενά. Δικαίως, λοιπόν, το βιβλίο της Λότσης Πέτροβιτς-Ανδρουσοπούλου βραβεύτηκε από το ελληνικό τμήμα της IBBY.

Λίτσα Ψαραύτη

Δημήτρης Τσαλουμάς
Δίφορος Καρπός
ΣΟΚΟΛΗ - ΚΟΥΛΕΔΑΚΗ

Έλαβα με μεγάλη καθυστέρηση τη συλλογή αυτή του φίλου μου, σπουδαίου ποιητή, με πενήντα ποιήματα διαλεγμένα από πέντε στα αγγλικά γραμμένες συλλογές του, μετα-

φρασμένες στην ελληνική από τον ίδιο.

Η κρίση (και κριτική), που έπρεπε κανονικά να σημαίνει την ικανότητα να ξεχωρίζουμε, να διακρίνουμε και ανάλογα να αξιολογούμε ανθρώπους και πράγματα, συνήθως χρησιμοποιείται ανάποδα: αγνοώντας τα αξία να διακριθούν πρόσωπα και πράγματα. Πλησιάζει τα ενενήντα του ο γεννημένος το 1921 στη Δέρο Τσαλουμάς, ταξιδεμένος από το 1952 στην Αυστραλία (όπου βραβεύτηκε επανειλημμένα), με δέκα στην Ελλάδα τυπωμένα βιβλία (αγγλική ποίηση αποφάσισε να γράψει μόλις προς το τέλος της δεκαετίας του 1980). Εντούτοις, είναι ζήτημα αν γράφτηκε κάτι για αυτόν εδώ, περισσότερο από μια ή δύο φορές.

Στοιχειωμένος με την παρουσία των απόντων, ανασταίνει μέσα σε ένα ρίγος μυστηρίου πρόσωπα, χειρονομίες, σκηνές, σχέσεις, που αναθρσκουν από ανάλογα φορτισμένα τοπία, από σπίνια κατοικημένα πλέον από το κενό, ακτινοβολώντας μια αβάσταχτη ωραιότητα, από γλυκασμό και μελαγχολία αξεδιάλυτα συμπλεγμένη. Δρα στους στίχους ένας μαγικός ενεστώτας που κάνει, αίφνης, να τρέχει ξανά «το νάμα της λαλιάς» μιας παλιάς πέτρινης γούρνας. Στέλνει και ακούει ο ποιητής «λόγια απ' τα χρόνια της κούβεντας», κρατεί το χέρι θηλυκών πλασματών «σε λιόλουστους κήπους, σε υπεραγορές και σε δρόμους χερμεινούτσου», πίνει «απ' το παλιό κρασί» αζεδιψαστος, αχόρταγος για μορφές και εικόνες «από τα χρόνια της ελπίδας», τόσο πολύ, που μας λέει: «την πείνα μου δεν την μοιράζομαι με κανέναν». Ταϊζεται και συντηρείται με μνήμη, «γεφύρι» ανάμεσα στην αλλοτινή και την οιονεί μη ζωή, του τώρα, γεφύρι που το αισθάνεται κάποτε «ετοιμόρροπο» κι αυτό.

Μ. Γ. Μερακλής

Αγγελική Δαρλάση
Τότε που κρύψαμε έναν άγγελο
ΠΑΤΑΚΗΣ

Είναι ελπιδοφόρο το γεγονός ότι μέσα στη βιβλιοπλημμύρα της αγοράς ξεχωρίζει κανείς, πού και πού, ορισμένα μικρά διαμάντια, βιβλία με λάμψη, πρωτότυπα, γεμάτα ομορφιά. Και ικανοποιούν τον πιο δύσκολο αναγνώστη, ιδιαίτερα τα παι-

διά και τους νέους. Μιλάω για το βιβλίο της Αγγελικής Δαρλάση, τότε που κρύψαμε έναν άγγελο, μια ιστορία εντυπωσιακή στη σύλληψη, στη δομή, στην αφήγηση. Το λογοτεχνικό εύρημα, που λειτουργεί ως συνεκτικό νήμα στην πορεία της μυθιστορίας, είναι ένας άγγελος (ένα ακαθόριστο με φτερά πλασματάκι) που έπεσε από τον ουρανό μια βροχερή μέρα και βρέθηκε μέσα στα καλαμποκώραφα από τα σκολιάροπαιδα: τη Ραλού, τον Σέργιο και τον Τότο. Από το σημείο αυτό αρχίζουν οι περιπέτειες...

Η Αγγελική Δαρλάση (βραβευμένη με Κρατικό Βραβείο Παιδικού Λογοτεχνικού Βιβλίου για τους Ονειροφύλακες) έγραψε ένα βιβλίο που το απευθύνει όχι μόνο στα ελληνόπουλα, αλλά στα παιδιά και τους νέους κάθε χώρας - πέρα από τα στενά και περιοριστικά όρια κρατών και πολιτειών. Από την άποψη αυτή το μυθιστόρημα *Τότε που κρύψαμε έναν άγγελο* έχει κοσμοπολιτιστικό και ανθρωπολογικό χαρακτήρα, κάτι που ανταποκρίνεται στις ανοιχτές σύγχρονες κοινωνίες. Και αξίζει να διαβαστεί από μικρούς και μεγάλους - και να προβληματιστούν ανάλογα.

Β.Δ. Αναγνωστόπουλος, Ομ. Καθηγητής Πανεπιστημίου

Νίκος Δαββέτας
Η Εβραία νύφη
ΚΕΔΡΟΣ

«Κι όμως, έλεγα ψέματα. Ακόμη και σε μένα. Προπάντων σε μένα. Σήμερα πια το ξέρω, ήμουν ερωτευμένος με την αδυναμία της, την ευθραυστότητά της, μ' εκείνο το τρομαγμένο παιδί που έκρυβε μέσα της και προ-

καλούσε τους ενήλικες φορώντας τα μεταξωτά εσώρουχα της μαμάς του. Εξάλλου, ποτέ δεν αγαπάμε κάποιον. Συνήθως αγαπάμε την ιδέα που σχηματίζουμε για κάποιον. Και η ιδέα που είχα σχηματίσει μες στο μυαλό μου για την "άπτερη" Νίκη ήταν περισσότερο ελκυστική από την οποιαδήποτε αρτιμελή εικόνα της». Την ιδέα που σχηματίζουμε για τον άλλον αγαπάμε και με τον πληγωμένο, παιδικό εαυτό μας, μάλιστα. Έτσι αγαπήθηκε η ηρώίδα από τον ήρωα, δυο παρομοίως τραυματισμένα παιδιά από γονείς, όμως τόσο διαφορετικούς εκ πρώτης όψεως. Κι έτσι καθ' όλη τη διάρκεια του βιβλίου, η συνεχής και πυρετώδης μεγάλη αναμέτρηση: εκείνης με τον πατέρα, εκείνου με τον δικό του πατέρα, του εβραίου ψυχαναλυτή με τον πατέρα της και τον πατέρα του. Και με το παρελθόν και τη πιο σκοτεινή σελίδα της Ιστορίας διαρκώς παρούσα. Αινιγματική και βουβή σα σφίγγα, σαν την *Εβραία νύφη* στον πίνακα του Ρέμπραντ. Όπως και η χαμένη μητέρα σ' ένα κατεστραμμένο τάφο. Μικρές ζωές που φέρουν το μεγάλο ιστορικό βάρος. Αβάσταχτο για τους πλέον ευαίσθητους κι ευάλωτους τελικά. Αμαρτίες γονέων που στερούν από τη Νίκη, τα φτερά της.

Ελένη Γκίκα

Tim Burton
Χριστουγεννιάτικος Εφιάλης
ΟΞΥ

Το μακάβριο παραμυθένιο σύμπαν του Τιμ Μπάρτον κατοικείται από πλάσματα μοναχικά, αλλόκοτα και μελαγχολικά που αποζητούν απεγνωσμένα την αγάπη και την αποδοχή. Ο Τζακ Σκέλιγκτον είναι ένα από αυτά: Είναι ο Βασιλιάς της Κολοκώθας στη χώρα του Χάλοουσιν, ένας σκελετός γεμάτος χάρη με παπιγιόν σα νυχτερίδα που όμως βαρέθηκε να κόβει βόλτες στα νεκροταφεία με μόνο σκοπό να φρικάρει τους ανθρώπους. Για να ξεπεράσει τη μονοτονία του τρόμου και των ουρλιαχτών, επισκέπτεται την πόλη των Χριστουγέννων όπου θα προσπαθήσει να συμβάλει με τον τρόπο του στην πολύχρωμη μαγεία της γιορτής.

Όμως αλήθεια, έχουν θέση τα φρικτά πλάσματα σαν κι αυτόν, στον κόσμο της χαράς;

Μπορεί να αντικαταστήσει τον Άγιο Βασίλη ένας οδηγός νε-

Ένα βιβλίο που μας αφορά όλους...

Όλοι ελεύθεροι και ίσοι!
AURINE CRÉMIEU εκδόθηκε με ΜΥΣΩ

Συνοπτική αποκωδικοποίηση
της Οικουμενικής
Διακήρυξης
των Δικαιωμάτων
του Ανθρώπου

   από την πώληση κάθε αντιτύπου θα διατίθεται για τους σκοπούς και το έργο της Διεθνούς Αμνηστίας.

Τι εννοούμε όταν αναφερόμαστε στα «ανθρώπινα δικαιώματα»; Τι είναι η Οικουμενική Διακήρυξη των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και πόσο εφαρμόζεται στις μέρες μας; Το ότι είμαστε «όλοι ελεύθεροι και ίσοι» στη σημερινή κοινωνία είναι πραγματικότητα, ουτοπία ή ευσεβής πόθος;

Χιούμορ και κριτική σκέψη, σ' ένα βιβλίο που δίνει αφορμή να προβληματιστούμε όλοι μας για τη θέση μας στη σημερινή κοινωνία.

1€ από την πώληση κάθε αντιτύπου θα διατίθεται για τους σκοπούς και το έργο της Διεθνούς Αμνηστίας.

www.konidaris.gr

Τοσίτσα 1Α · Αθήνα 106 82 · info@konidaris.gr
τηλ.: 210 8846570-2-4 · fax: 210 8846571